

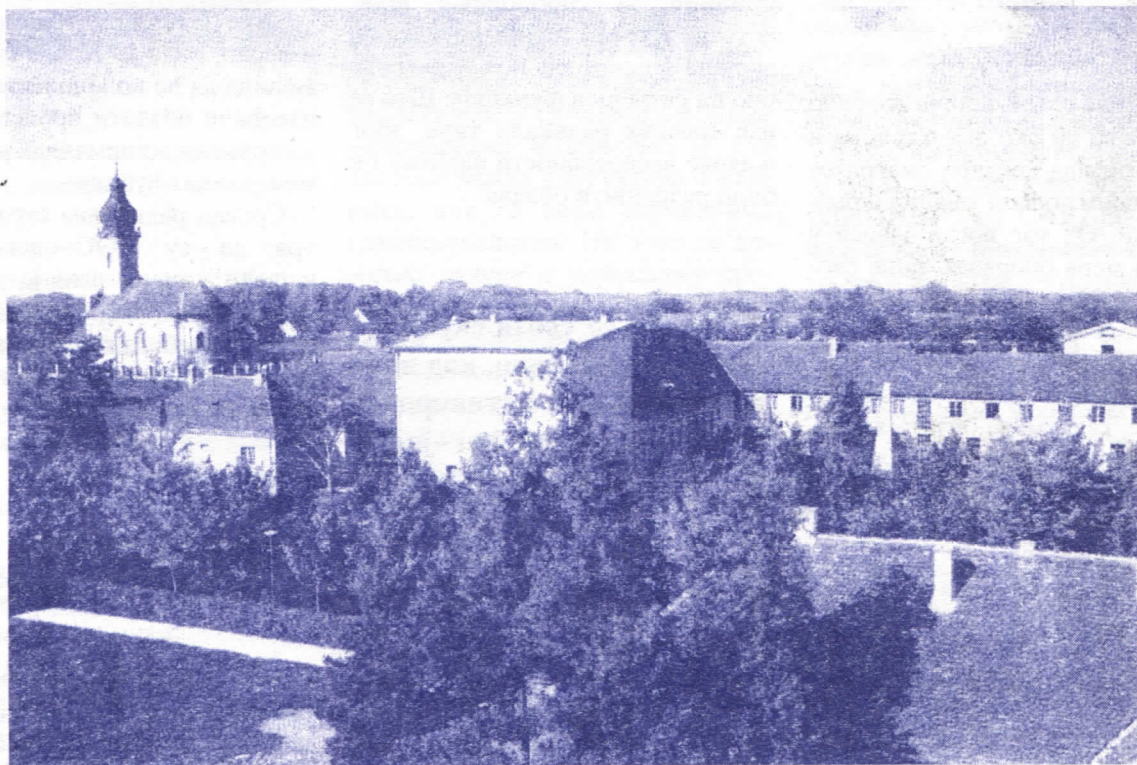
ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

ОПОВО, АПРИЛ 2001
ГОДИНА XII БРОЈ 1565

Др Станко Студен гост Општинског одбора СРС Опово

Опово

Др Станко Студен члан Председничког колегијума СРС, члан Извршног одбора СРС и председник Савета за пољопривреду ИО, присуствовао је трибини у организацији Општинског одбора СРС Опово 19.04.2001. године у Опову, где је присутне упознао са актуелном проблематиком у пољопривреди и одговарао на постављена питања.

др Станко Студен са члановима Општинског одбора СРС Опово

Пролећна сетва је углавном завршена. Да ли је план сетве у потпуности ост-варен?

Пролећна сетва, која је требало да се обави на око два милиона и триста хиљада хектара сматра се најважнијим послом у нашој пољопривреди. Од тог посла зависи у највећој мери опоравак наше слободне и крхке економије, па чак и стабилност наше државе.

Јасно је да пролећна сетва није могла успешно да се обави без примене савремене агротехнике. Неспособна и силецијска Савезна влада није била у стању да благовремено обезбеди савремена агротехничка средства.

Велики проблем за сељаци и друге пољопривредне произвођаче представљала је набавка веома скупих хемијских средстава за заштиту биља, дизел горива, које је такође скупо и минералног ђубрива које није обезбеђено на време.

Због различитих ставова око решавања ових изузетно значајних проблема сукобили су се ДОС-ови министри пољопривреде: републички - Драган Веселинов и савезни - Саша Витошевић. То је један од кључних разлога што након конституисања републичке владе није заживела одговорност за спровођење јединствене аграрне политике, а баш то су такозвани

експерти групе Г-17 обећавали у предизборној кампањи.

Очигледно је да ДОС није у стању да испуни своја предизборна обећања и да их не може ујединити нико осим газде споља. Да је у нашој држави чврсто устројен принцип за спровођење јединствене аграрне политике један од двојице министара пољопривреде био би разрешен функције. Што се нас српских радикала тиче, због њихове неспособности најбоље би било разрешити обадва.

Зашто се увози скупо вештачко ђубриво, кад постоји могућност активирања производње домаћег-јефтинијег?

Због двојице нестручних, несавесних и неспособних министара које је изнедрио ДОС исувише дуго је трајала лажна, потпуно непотребна дилема да ли минерална ђубрива треба производити у домаћим фабрикама или их треба увозити из иностранства.

Кад је било касно, савезна влада је на инсистирање бившег трговца, а садашњег министра пољопривреде Саше Витошевића одлучила да се највећи део минералних ђубрива обезбеди увозом из иностранства. За ову опцију залагао се млађани министар, не због тога што је економски оправдана, него зато што је подлегао утицају и притиску лобија увозника.

Фаворизујући увоз минералних ђубрива он је свесно обмануо нашу јавност изјавом да због лоше технологије азотара у Панчеву не може да ради без великих губитака и да је њена производња 50 одсто скупља него увезено минерално ђубриво, па због тога нема смисла покретати њене погоне.

Служећи шверцерском лобију Саша Витошевић је нанео огромну штету домаћим произвођачима минералних ђубрива. Представници ове групације су оштро осудили ову неодговорну изјаву и категорички су тврдили да је домаће минерално ђубриво 20 до 30 одсто јефтиније од увозног и да по хитном поступку треба створити све неопходне услове да панчевачка азотара ради у континуитету, јер на бази амонијака произведеног у њој раде све остале фабрике минералних ђубрива у земљи.

Ако је у овом тренутку ишта извесно, онда је то без сумње чињеница да ће пољопривредни произвођачи обавити пролећну сетву уз примену минималних количина минералних ђубрива.

Српска радикална странка сматра да су ДОС-овске владе највећи кривци што је употреба минералних ђубрива сведена на пуку симболику и што ће Југославија по томе бити на задњем месту у Европи.

Какав је квалитет обављених пролећних радова?

На основу расположивих изнетих чињеница можемо закључити да се пролећна сетва обавља без примене неопходних агротехничких мера. Сетва се сигурно није обавила онако како је то обећавао министар Драган Веселинов, због тога што неспособне владе нису створиле благовремено одговарајуће услове, није у потпуности реализован план пролећне сетве што може имати веома озбиљне последице по нашу економију, пољопривреду и привреду у целини.

22.12.1994. г. Оповчани у Приједору са др Миланом Ковачевићем - помоћ у крви и лековима

Шта је изазвало кризу пољопривредних предузећа?

Дубоку кризу пољопривредних предузећа изазвале су две групе чинилаца:

1. Спољни
2. Унутрашњи

Спољни су: дугорочна криза целокупне привреде, затим одгађање процеса власничке трансформације, погрешна аграрна политика, нерешен проблем финансирања и кредитирања пољопривредне производње и губитак тржишта.

Унутрашњи чиниоци кризе пољопривредних предузећа су организационо-управљачки.

Организација рада је застарела, а менаџери су неспособни и зато је потребна радикална организациона и управљачка трансформација заједно са својинским и производним променама.

Велики је проблем што постоји општа незаинтересованост за приватизацију пољопривредних предузећа.

Менаџерима друштвених предузећа одговара што у садашњим условима немају контролу, приватни менаџери се боје конкуренције, а радници страхују за радна места. Зато приватизација захтева "проветравање" кадрова и стварање одређене политичке климе.

Посебан је проблем што основним пољопривредним производима не можемо да будемо конкурентни на светском тржишту, где су присутни моћни са савременим технологијама производње. Пољопривредна производња је код нас врло важна у структури пословања, али са свим елементима традиционализма. Не води се довољно рачуна о управљању трошковима, немамо модел управљања и способне менаџере, нити квалитетно испитивање тржишта.

Велики број пољопривредних предузећа је пред стечајем. Многа су целокупну овогодишњу производњу продали на зелено да би отплатили дугове. Раније, чак и у ратним условима и у условима најжешћих санкција многа пољопривредна предузећа била су у могућности да извозе воће и поврће пре свега малину, јагоду, купину, грашак, боранију, кукуруз шећерац и друго, што би могли и данас, али неспособна ДОС-овска власт није била у стању да створи елементарне услове за производњу.

Како заштити аграрну привреду и домаће производе?

Грешке многих земаља у транзицији указују на неопходност

заштите наше аграрне привреде од страних купаца, чија је првенствена намера да уђу на наше тржиште и продају искључиво сопствене производе, а да наше капацитете затворе.

Предстоји нам интеграција у Европу и суочавање са конкуренцијом на домаћем и страном тржишту. Европа има вишкове хране, а конкурентност се постиже ценама, квалитетом и асортиманом производа. За то су неопходни професионализам, организација тржишта и система функционирања, виши ниво и квалитет производа и технолошка дисциплина.

Сада смо просто засути захтевима за увоз свега и свачега, јер западноевропске земље желе да се ослободе вишкова, а код нас се увек нађе неко ко је спреман да вешто пласира.

Било би врло опасно да одлуке о одобравању увоза доносе они који можда неће довољно разумети тренутак у коме се налазимо и ситуацију у којој се налазимо.

Тако, на пример, постоји захтев за увоз семена кукуруза фирме "ПИОНИР" из САД, по ценама које су више него домпиншке. Ако то неко дозволи, уз мотивацију да ће наше тржиште бити богатије, биће то катастрофа за домаћу науку и струку. Тако међутим не наступају само велике компаније већ и фирме из нашег суседства, које имају неупоредиво веће извозне стимулације од домаћих предузећа.

Због жеље и потребе да уђемо у Светску трговинску организацију морамо да отворимо наше тржиште, али исто тако морамо и да сачувамо домаће потенцијале, како то, уосталом чине све друге развијене европске државе.

Наша пољопривреда је постала врло интересантна за многе светске фирме због велике потребе за тракторима, комбајнима и другом пољопривредном механизацијом. Било би веома опасно да се тај посао препусти само трговинским кућама.

Неопходно је да одговарајуће државне институције или асоцијације распишу тендере и тако обезбеде најповољније услове куповине механизације, уз

24.03.1999. г. Трибина у Опову, одмах по завршетку трибине почело је бомбардовање Југославије од стране НАТО-пакта

могућност отплате нашим пољопривредним производима током више година.

Српска радикална странка критикује неспособну ДОС-овску власт због тога што чини све да угрози прехранбену сигурност нашег становништва и да нашу земљу учини зависном од увоза хране и пољопривредних производа. Овај процес, односно концепт, креирали су ДОС-ови ментори из иностранства, а познат је под називом "бугаризација Србије".

Бугарска је у недавној прошлости увелико снабдевала војску НАТО-пакта воћем и поврћем, а данас је њена пољопривреда потпуно разорена. Страни кредити су пресушили, некадашња пољопривредна велесила је оборена на колена, а бугарски народ већ неколико година буквално гладује.

Концепт који је потпуно уништио бугарску пољопривреду сада у нашој држави примењују такозвани ДОС-овски експерти, а то се између осталог види и по томе што, кад год могу, фаворизују увоз репродукционог материјала неопходног за пољопривредну производњу и то увек чине на штету домаће производње и домаћих произвођача.

Како освежити и активирати пољопривредну производњу?

Нашу пољопривредну производњу треба развијати тако да се што пре активирају расположиви капацитети, али уз обавезно постојање јасно дефинисане стратегије. Либерализација извоза стратешких производа, регулација тржишта преко робних резерви, успостављање механизма заштите цена, приватизација и стварање повољних правних и економских услова за инвестирање страног капитала-пут је за опоравак пољопривредних предузећа. У тим повољним условима пољопривредна предузећа би променила улогу, а интеграцијом с прехранбеном индустријом била би стабилан произвођач сировина.

Докапитализација је једини исправан модел који пољопривредним предузећима може да обезбеди свеж капитал. По важећој каматној стопи од 4,5 одсто на месечном нивоу, годишњи ниво укамаћеног прихода износи 70 процената што пољопривреда не може да обезбеди и то дестимулативно делује на сваки инвестициони програм.

Давањем бесплатних деоница предузећа не добијају свеж новац,

а њихова продаја нема смисла јер су углавном презадужена, с дуговима већим од капитала. Осиромашеној пољопривреди неопходан је опоравак пре него што буде изложена жестокој конкуренцији на слободном тржишту. Пољопривреди је неопходно најпре обезбедити опстанак, затим фазу нормалног функционисања, па тек онда развојну фазу. Тај период би трајао најмање три године, а затим је могуће укључивање домаће пољопривреде у међународну конкуренцију и слободно тржиште. Пољопривреда нема сада новца за инвестиције и сналази се да би преживела. Искрпљује се једино преостало расположиво богатство – земља и људи, али ни то не може да иде у бескрај. Преко половине запослених у аграру приближава се пензији па је неопходно обезбедити младе кадрове и младу радну снагу.

После вишегодишњег исцрпљивања нашој пољопривреди је неопходан период опоравка од три године, да ојача, да напуни резерве пшеницом, кукурузом, месом и другом робом којом може да се плаћа све што је потребно да се увезе. Тек тада можемо слободно да разговарамо о нашим конкурентским способностима и либерализацији тржишта. До тада се ваља одупрети "помагачима" који својим донацијама и понудама за инвестиције угрожава домаћу производњу. Битно је да сачувамо пољопривреду, а затим да се поново наметнемо старим и да освојимо нова тржишта, јер ће ова грана привреде још дуго бити главни носилац развоја националне економије.

Српска радикална странка се посебно залаже за стварање услова да се активирају потенцијали на селу и да се земљорадници укључе у одговарајуће асоцијације робних произвођача јер нерационално је да сви производе све, него што је могуће више производити робе која доноси профит.

Оснивач и издавач: др Војислав Шешел
 Главни и одговорни уредник: Синиша Аксентијевић
 Заменик главног и одговорног уредника: Душан Васић
 Помоћник главног и одговорног уредника: Јесна Олујић Радовановић